

JAARVERSLAG 2008

STICHTING CRH PENSIOENFONDS

INHOUDSOPGAVE

Algemene informatie	2
Kerncijfers	3
Verslag van het bestuur	4
Verslag van het verantwoordingsorgaan	16
Jaarrekening	
Balans per 31 december (na resultaatbestemming)	18
Staat van baten en lasten	19
Kasstroomoverzicht	20
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de staat van baten en lasten	34
Overige gegevens	
Algemeen	39
Accountantsverklaring	
Verklaring van de actuaris	

ALGEMENE INFORMATIE

Dit jaarverslag bevat de gegevens van Stichting CRH Pensioenfonds, statutair gevestigd te Rijswijk.

KANTOORADRES

Einsteinlaan 26
2289 CC RIJSWIJK

Postbus 1791
2280 DT RIJSWIJK

WEBSITE

www.crhpensioenfonds.nl

BESTUURSSAMENSTELLING

Aan het eind van het verslagjaar 2008 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Aangewezen door de directie van
de vennootschap

J.J. Boon
P.J.M. Erkamp (voorzitter)
E.A. de Groot
F.G. van Schie
Vacature

Gekozen door de deelnemers

R.J.A. Gortzak (secretaris)
W.J. Kraakman
A.H.M. Lavrijssen
P.J.M. Ruigrok
J. de Wit

VERMOGENSBEHEERDER

Het vermogensbeheer van Stichting CRH Pensioenfonds is ondergebracht bij ING Investment Management te 's-Gravenhage.

ACCOUNTANT

Ernst & Young Accountants LLP te Zwolle fungeert als de accountant van de Stichting.

ACTUARIS

Als adviserend actuaris treedt op Mercer Nederland B.V. te Rotterdam

Als certificerend actuaris treedt op Mercer Certificering B.V. te Amstelveen

Kerncijfers

	2008	2007	2006	2005	2004
Aantallen					
Actieve deelnemers	4.291	3.058	2.955	3.084	3.130
Gewezen deelnemers	5.049	3.648	3.752	3.360	3.053
Pensioengerechtigden	699	386	351	311	280
	<u>10.039</u>	<u>7.092</u>	<u>7.058</u>	<u>6.755</u>	<u>6.463</u>
Bedragen (in €1.000)					
Ontvangen premies en koopsommen	23.928	16.518	11.469	10.163	13.223
Uitkeringen	6.097	3.195	2.617	2.077	1.772
Vermogen					
Algemene reserve	-/- 28.792	39.814	34.663	23.978	13.288
Technische voorz. eigen rekening *	293.427	132.675	128.592	121.999	107.147
Dekkingsgraad					
	90,2%	130,0%	128,6%	120,8%	113,2%
Toeslag (indexatie)					
	0,0%	2,5%	1,3%	1,8%	0,8%
Beleggingsresultaten					
Vastrentende waarden	15,0%	-/- 5,4%	1,4%	5,7%	7,8%
Aandelen	-/- 38,6%	-/- 0,4%	10,3%	27,5%	8,9%
Totaal rendement	-/- 6,8%	-/- 2,0%	5,9%	15,4%	8,3%
Beleggingen (in €1.000)					
Vastrentende waarden	175.715	107.598	73.342	70.968	62.377
Aandelen	86.431	61.120	85.895	70.526	52.649
Totaal	<u>262.146</u>	<u>168.718</u>	<u>159.237</u>	<u>141.494</u>	<u>115.026</u>

*) Technische voorz. eigen rekening: Dit betreft de technische voorzieningen onder aftrek van de post Herverzekering.

Met ingang van het jaar 2007 is de voorziening pensioenverplichtingen gewaardeerd volgens FTK-normen.

Per 1 januari 2008 heeft de fusie plaatsgevonden met Stichting Pensioenfonds Cementbouw. Hierdoor zijn de cijfers over voorgaande jaren niet goed vergelijkbaar met de kerncijfers over 2008.

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Algemeen

Bestuur

Gedurende het boekjaar 2008 kwam het bestuur zes maal bijeen in een bestuursvergadering, daarnaast werd éénmaal een telefonische vergadering gehouden. Het bestuur bestaat uit tien leden, waarvan er vijf worden benoemd door de werkgever, vier worden gekozen door de deelnemers en één wordt gekozen door de gepensioneerden. Iedere 2 jaar treedt er volgens rooster een werknemersvertegenwoordiger af, die zich herkiesbaar kan stellen.

Ultimo 2008 was het bestuur als volgt samengesteld:

Namens de werkgever,

De heren J.J. Boon
 P.J.M. Erkamp – voorzitter
 E.A. de Groot
 F.G. van Schie
 vacature

Namens de werknemers en pensioengerechtigden,

De heren R.J.A. Gortzak – secretaris
 W.J. Kraakman
 A.H.M. Lavrijssen (namens de gepensioneerden)
 P.J.M. Ruigrok
 J. de Wit

De heer J.K. Schraver, die namens de werkgever zitting had in het bestuur is in 2008 afgetreden als gevolg van beëindiging van zijn dienstverband.

Bestuursstructuur

Vanaf 1 januari 2008 heeft CRH Pensioenfonds de structuur van een one tier board. De voorzitter en secretaris vormen een Dagelijks Bestuur, dat met ondersteuning van de directie van het Pensioenbureau, belast is met het strategisch en tactisch beleid van het Pensioenfonds. Het uitvoerend beleid ligt bij de Directie van het Pensioenbureau. Het Dagelijks Bestuur vergadert periodiek met de Directie van het Pensioenbureau.

De overige bestuursleden fungeren als toezichthouders en toetsen het uitgevoerde beleid van het Dagelijks Bestuur.

Het bestuur heeft met ingang van 2009 de frequentie van de bestuursvergaderingen verhoogd naar gemiddeld één maal per maand, waarbij om en om een fysieke vergadering en een telefonische vergadering zal worden gehouden. De directie van het pensioenbureau is bij deze vergaderingen op uitnodiging aanwezig.

Deze verhoogde vergaderfrequentie is een direct gevolg van de turbulentie waarin het Pensioenfonds zich momenteel bevindt. Hierover leest u meer onder **Gang van zaken in het boekjaar**.

Pensioenbureau

Het bestuur heeft de uitvoering van de pensioenregelingen uitbesteed aan CRH Nederland B.V. door middel van een administratieovereenkomst. CRH Nederland B.V. heeft deze werkzaamheden ondergebracht bij het pensioenbureau. De dagelijkse leiding van het pensioenbureau is in handen van de directie van het pensioenbureau.

Verantwoordingsorgaan

Per 1 januari 2008 is een verantwoordingsorgaan geïnstalleerd, waaraan het bestuur periodiek verantwoording aflegt over het gevoerde beleid.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit 8 leden, verdeeld over drie geledingen te weten één geleding namens de werkgever (1 lid), één namens de deelnemers (6 leden) en één namens de gepensioneerden (1 lid). Iedere geleding heeft het recht één stem uit te brengen, hetgeen betekent dat de 6 leden namens de deelnemers samen één stem uitbrengen.

In 2008 kwam het verantwoordingsorgaan driemaal bijeen in een vergadering met het dagelijks bestuur en de directie van het pensioenbureau, waarbij in een constructieve en open sfeer overleg werd gevoerd.

Juridische fusie per 1 januari 2008

In het jaarverslag over 2007 is reeds ingegaan op het feit, dat er per 1 januari 2008 een juridische fusie heeft plaatsgevonden tussen Stichting CRH Pensioenfonds en Stichting Pensioenfonds Cementbouw, waarbij Stichting Pensioenfonds Cementbouw de verdwijnende stichting is. De besturen van beide fondsen zijn per 1 januari 2008 samengevoegd tot één nieuw bestuur.

Statuten en Reglement

De statutaire doelstelling van het fonds is het binnen de perken van haar middelen verlenen of doen verlenen van pensioenen en uitkeringen aan werknemers en gewezen werknemers en aan hun nabestaanden. Op 31 december 2007 werden de statuten voor het laatst gewijzigd.

Per die datum zijn de statuten aangepast als gevolg van de juridische fusie per 1 januari 2008.

Daarnaast zijn wijzigingen doorgevoerd, welke verband houden met de invoering van de nieuwe Pensioenwet.

Gang van zaken in het boekjaar

Algemeen

Het jaar 2008 heeft zich gekenmerkt als een turbulent jaar. Per 1 januari 2008 bedroeg de dekkingsgraad van het gefuseerde fonds 125,1%. De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen het vermogen van het fonds en de pensioenuitkeringen die in de toekomst moeten worden betaald. De dekkingsgraad is dus een belangrijke graadmeter voor de bepaling van de financiële positie van een pensioenfonds. Gebaseerd op de strategische beleggingsmix van 65% in vastrentende waarden en 35% in zakelijke waarden, bedroeg de vereiste dekkingsgraad 118,1% per 1 januari 2008.

Als gevolg van een daling van de marktrente, alsmede een neerwaartse spiraal op de effectenbeurs, daalde de dekkingsgraad in februari/maart 2008 van 125,1% tot onder de vereiste dekkingsgraad van 118,1%, waarmee CRH Pensioenfonds in een situatie van reservetekort kwam. Met haar brief van 15 mei 2008 heeft CRH Pensioenfonds deze situatie gerapporteerd aan de toezichthouder, De Nederlandsche Bank. Aan de actuaris werd de opdracht verstrekt om een continuïteitsanalyse op te stellen alsmede een lange termijn herstelplan.

Tussen maart en augustus schommelde de dekkingsgraad tussen 118% en 114% om daarna als gevolg van de kredietcrisis en de verdere renteontwikkeling, in de laatste paar maanden van 2008 scherp te dalen. In oktober 2008 zakte de dekkingsgraad door de grens van het minimaal vereist vermogen van 104,5% waardoor het pensioenfonds in een situatie van dekkingstekort kwam. Ook hiervan werd terstond melding gedaan bij De Nederlandsche Bank. Ultimo 2008 kwam de dekkingsgraad uit op 90,2%.

Omdat nagenoeg de gehele pensioenbranche inmiddels met een dekkingstekort te kampen had, kondigde de overheid maatregelen af, waarbij de termijn om tot herstel van de dekkingsgraad tot 104,5% te komen, werd opgerekt van drie naar vijf jaar.

Pensioenfondsen werd de tijd gegeven tot 1 april 2009 om een sluitend korte termijn herstel plan in te dienen dat binnen 5 jaar zou leiden tot een dekkingsgraad van 104,5% en binnen 15 jaar tot de vereiste dekkingsgraad. Dit herstelplan is door ons fonds op 31 maart 2009 ingediend en ligt thans ter beoordeling bij De Nederlandsche Bank.

Het herstelplan is gebaseerd op de door de toezichthouder vastgestelde kencijfers. Teneinde het risico van een verdere rentedaling te beperken, heeft het Bestuur in november 2008 besloten om de belegging in vastrentende waarden volledig onder te brengen in een beleggingsfonds met een lange looptijd. Het bestuur van CRH Pensioenfonds heeft verder besloten om vanaf 1 januari 2009 de toeslagverlening op te schorten, totdat het dekkingstekort is opgeheven. Naar verwachting zijn hiermee een aantal jaren gemoeid.

Integratie deelnemersadministratie

Na de totstandkoming van de fusie per 1 januari 2008 heeft het pensioenbureau de integratie van de deelnemersadministratie van Stichting Pensioenfonds Cementbouw ter hand genomen. Stichting CRH Pensioenfonds voert de deelnemersadministratie sedert 1 januari 1999 in eigen beheer uit. De deelnemersadministratie van Stichting Pensioenfonds Cementbouw was uitbesteed aan Hewitt Associates. In het eerste halfjaar van 2009 heeft een aanpassing van het Pensioenadministratie Systeem van Stichting CRH Pensioenfonds plaatsgevonden.

Na een proefconversie van de deelnemersgegevens en een uitgebreide testperiode konden de definitieve conversie in september 2008 succesvol worden afgerond. Na het bijwerken van de deelnemersadministratie met de mutaties over 2008 werd aan de actieve deelnemers van voorheen Stichting Pensioenfonds Cementbouw een Uniforme Pensioenopgave per 1 januari 2008 verzonden. De deelnemers van CRH Pensioenfonds hadden deze opgave reeds in mei 2008 ontvangen.

Deelnemersbestand

Het deelnemersbestand groeide in 2008 met 41,5% van 7.092 naar 10.039. Deze stijging is voor 38,8% toe te schrijven aan de fusie tussen Stichting CRH Pensioenfonds en Stichting Pensioenfonds Cementbouw. Indien het effect van de fusie wordt geëlimineerd, dan resteert een autonome groei van het deelnemersbestand met 2,7%. Een specificatie van de mutaties gedurende het afgelopen jaar wordt in onderstaande tabel weergegeven:

	Deelnemers	Gewezen	Ouderdoms	Nabest.	Wezen	Invaliditeits	Totaal
	deelnemers	pensioen	pensioen	pensioen	pensioen	pensioen	
Stand per 31-12-2007	3.058	3.648	271	95	17	3	7.092
Mutaties door:							
-fusie psf. Cementbouw	1.461	1.067	154	56	17	3	2.758
- nieuwe toetreding	516						516
- herintreding							0
- ontslag	-677	677					0
- waarde overdracht		-158					-158
- ingang pensioen	-33	-35	68	24	8		32
- overlijden	-12	-9	-14	-5	-3		-43
- afloop						-1	-1
- toeslagen							0
- andere oorzaken	-22	-141	5	1			-157
Mutaties per saldo	<u>1.233</u>	<u>1.401</u>	<u>213</u>	<u>76</u>	<u>22</u>	<u>2</u>	<u>2.947</u>
Stand per 31-12-2008	4.291	5.049	484	171	39	5	10.039

Het aantal actieve deelnemers nam toe met 40,3% van 3.058 naar 4.291. Indien het effect van de fusie wordt geëlimineerd, dan neemt het aantal actieve deelnemers af met 7,5% van 3.058 naar 2.830. Vanaf het 4^e kwartaal van 2006 worden door Van Neerbos Bouwmarkten nieuwe werknemers beneden de functie van assistent Bouwmarktmanager niet langer aangemeld bij Stichting CRH Pensioenfonds, maar bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Detailhandel. Als gevolg van de uitstroom van werknemers bij deze werkmaatschappij, loopt het aandeel in actieve deelnemers in de komende jaren terug. Naar verwachting zal deze trend zich de komende paar jaar nog voortzetten. Gelet op het relatief kleine aandeel van Van Neerbos Bouwmarkten in de Voorziening Pensioenverplichting, is deze uitstroom van beperkte invloed op de totale voorziening.

De Pensioenwet biedt vanaf 1 januari 2007 de mogelijkheid tot afkoop van premievrije pensioenaanspraken, voor zover die niet méér bedragen dan €406,44. Het bestuur heeft ingestemd om in 2007 een aanvang te maken met de afkoop van kleine pensioenen voor zover de gewezen deelnemer hiertegen geen bezwaar maakt.

Als gevolg van het integratieproces van de deelnemersadministratie is de afkoop van kleine pensioenen begin 2008 tijdelijk opgeschort. Doordat in de loop van 2008 een dekkingstekort ontstond is de afkoop van kleine pensioenen gestaakt, totdat het reservetekort is opgeheven.

Vermogensbeheer en rendement

Ultimo 2008 was de verdeling van het belegd vermogen als volgt:

vastrentend	66,7%	aandelen	32,1%	liquide middelen	1,2%
-------------	-------	----------	-------	------------------	------

Het beleggingsplan kende de verdeling in:

vastrentend	65,0%	aandelen	35,0%
-------------	-------	----------	-------

Over het boekjaar 2008 werd een rendement gerealiseerd van -6,8% (-2,0% over 2007). Het rendement op vastrentend bedroeg 15% (benchmark 21,3%); het resultaat op aandelen bedroeg -38,6% (benchmark -39,4%).

In vorige jaarverslagen werd al melding gemaakt van het feit dat in de bestuursvergadering van 1 februari 2006 is besloten over te gaan naar cashflow matching. Als gevolg van de invoering van het Financieel Toetsingskader per 1 januari 2007 heeft het bestuur het renterisico op de vastrentende portefeuille gereduceerd. De duratie van de vastrentende portefeuille bedraagt ultimo 2008 25,4. De duratie van de verplichtingen bedraagt per deze datum 19,8.

Indexering, franchise aanpassing en aanpassing minimum pensioengrondslag

De consumentenprijsindex is in de referentieperiode (oktober 2007 tot oktober 2008) gestegen met 2,5% (afgerond). Het fonds streeft ernaar de prijsontwikkeling in Nederland te volgen en de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers hierop af te stemmen door middel van indexatie zodat de pensioenaanspraken waardevast blijven. Indexatie van opgebouwde aanspraken is voorwaardelijk en vindt plaats op grond van artikel 19 van het geldende pensioenreglement. Voorwaardelijk betekent, dat er geen recht is op indexatie; ook is het voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. Er is geen geld gereserveerd voor indexatie en er wordt geen premie ontvangen voor indexatie. Voorwaarde voor indexatie is dat het fonds naar het oordeel van het bestuur over voldoende vermogen beschikt. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarde van voldoende vermogen, dan beperkt CRH pensioenfonds de indexatie of wordt er in het geheel niet geïndexeerd. Het bestuur heeft besloten de pensioenaanspraken van de actieve, gepensioneerde en gewezen deelnemers per 1 januari 2009, gelet op de vermogenspositie niet te verhogen.

Voor een beperkte groep actieve en gepensioneerde deelnemers van Dycore B.V. en Struyk Verwo B.V. zijn nominale pensioenaanspraken verzekerd. Dit betreft een gesloten regeling, te weten de C-regeling. De in deze regeling opgenomen deelnemers, hebben geen recht op indexatie na pensioeningang.

De minimum pensioengrondslag werd per 1 januari 2008 verhoogd van €4.232,- naar € 4.338,-. De franchises van de diverse regelingen werden per 1 januari 2008 aangepast aan de ontwikkeling van de loonindex.

Kenmerken van de pensioenregeling

Sinds 1 januari 2007 wordt het excedent arbeidsongeschiktheidspensioen niet meer door het pensioenfonds uitgevoerd, maar rechtstreeks door de betrokken werkgevers, die daarvoor een collectieve verzekering hebben afgesloten. Reeds voor 1 januari 2007 ingegane uitkeringen worden door het pensioenfonds gecontinueerd.

Pensioenregeling I

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 22,0% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- De toetredingsleeftijd is 21 jaar en de pensioenrichtleeftijd 65 jaar;
- De franchise bedraagt €13.060 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,9% van de pensioengrondslag. Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 2,25%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum tijdens actief dienstverband is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar gerekend vanaf 1 januari 2007;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 4,6% over de eerste €11.636 van de pensioen grondslag en 7% over de rest van de grondslag;
- Voor deelnemers geboren tussen 1 januari 1950 en 31 december 1964 is een overgangsregeling getroffen (buiten de bestaande pensioenregeling om). De fiscale ruimte over de bij het fonds doorgebrachte jaren wordt benut voor de aankoop van extra pensioen, waarvan de kosten afzonderlijk bij de werkgever in rekening worden gebracht. Dit betreft het franchiseverschil en het verschil in opbouwpercentage. Deze toezegging is voorwaardelijk en wordt onvoorwaardelijk op 31 december 2020, dan wel op het moment van pensioeningang voor die datum.

Pensioenregeling II

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 22,0% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- Het betreft een gesloten regeling en de pensioenrichtleeftijd is 62 jaar;
- De franchise bedraagt €18.582 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,2% van de pensioengrondslag.

- Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 1,75%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum tijdens actief dienstverband is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar gerekend vanaf 1 januari 2007;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 4% over de eerste €5.326 (2008) van de pensioen grondslag en 7,5% over de rest van de grondslag;
- De minimum grondslag bedraagt €4.338.

Pensioenregeling III

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 17,4% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- De toetredingsleeftijd is 21 jaar en de pensioenrichtleeftijd 65 jaar;
- De franchise bedraagt € 18.582 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,3% van de pensioengrondslag. Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 1,75%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar gerekend vanaf 1 januari 2007;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 4% over de eerste €5.326 (2008) van de pensioen grondslag en 7,5% over de rest van de grondslag;
- De minimum grondslag bedraagt €4.338.

Pensioenregeling IV

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 22,0% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- De toetredingsleeftijd is 21 jaar en de pensioenrichtleeftijd 65 jaar;
- De franchise bedraagt €18.582 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,3% van de pensioengrondslag. Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 1,75%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar gerekend vanaf 1 januari 2007;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 4% over de eerste €5.326 (2008) van de pensioen grondslag en 7,5% over de rest van de grondslag;
- De minimum grondslag bedraagt €4.338.

Pensioenregeling A (gesloten regeling)

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 22,0% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- De toetredingsleeftijd is 21 jaar en de pensioenrichtleeftijd 65 jaar;
- De franchise bedraagt €13.060 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,9% van de pensioengrondslag. Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 2,25%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum tijdens actief dienstverband is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 4,6% over de eerste €11.636 van de pensioen grondslag en 7% over de rest van de grondslag;
- Voor deelnemers geboren voor 1 januari 1950 zal het extra ouderdomspensioen dat zij opbouwen in mindering worden gebracht op de aanspraken uit de aanvullingsregeling. De huidige aanvullingsregeling vult het vroegpensioen aan tot een percentage tussen 70 en 80 afhankelijk van de leeftijd op 30 juni 2001. Uitgangspunt hierbij is dat de aangepaste regeling van de Hibin wordt gevolgd. Dit betekent een uittreding op 62,5 jaar.
- Voor deelnemers geboren tussen 1 januari 1950 en 31 december 1964 is een overgangsregeling getroffen (buiten de bestaande pensioenregeling om). De fiscale ruimte over de bij het fonds doorgebrachte jaren wordt benut voor de aankoop van extra pensioen, waarvan de kosten afzonderlijk bij de werkgever in rekening worden gebracht. Dit betreft het franchiseverschil en het verschil in opbouwpercentage. Deze toezegging is voorwaardelijk en wordt onvoorwaardelijk op 31 december 2020, dan wel op het moment van pensioeningang voor die datum.

Pensioenregeling B

- De regeling is een collectieve beschikbare premiereregeling. De werkgever betaalt een vast percentage van 21,6% (per 1 januari 2008) van de pensioengrondslag. Indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken is voorwaardelijk en is afhankelijk van de middelen van het fonds. Indexatie vindt plaats op basis van het consumentenprijsindexcijfer;
- De toetredingsleeftijd is 21 jaar en de pensioenrichtleeftijd 65 jaar;
- De franchise bedraagt €17.586 (peildatum 1 januari 2008);
- De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 2,69% van de pensioengrondslag. Na uitruil op de beoogde pensioendatum van het ouderdomspensioen in een combinatie van ouderdoms- en nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, leidt dit tot een effectief opbouwpercentage van ongeveer 2,00%;
- Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum tijdens actief dienstverband is opgebouwd uit een tijdelijk nabestaandenpensioen tot 65 jaar van €12.462 (peildatum 1 januari 2008) gelijk aan de AOW voor alleenstaanden en een levenslang nabestaandenpensioen van 0,8% per te bereiken deelnemersjaar;
- Het wezenpensioen bedraagt 35% van het verzekerd levenslang nabestaandenpensioen;
- De deelnemersbijdrage is 3% over de eerste €7.110 van de pensioen grondslag en 6% over de rest van de grondslag; Voor deelnemers die vallen onder een regeling van een bedrijfstakpensioenfonds is de bijdrage 6% van het salaris boven de maximum salariegrens van het bedrijfstakpensioenfonds.

Flexibiliteit

- Op de pensioendatum is er een keuze voor een tijdelijk hoger ouderdomspensioen. Bijvoorbeeld in de eerste jaren een hogere pensioenuitkering, gevolgd door een lagere uitkering in de jaren daarna;
- Op de pensioendatum is er een keuze mogelijk voor wel of geen nabestaandenpensioen;
- Op de pensioendatum kan de hoogte van het nabestaandenpensioen gekozen worden;
- De pensioendatum kan vervroegd worden. Dit heeft gevolgen voor het te verkrijgen ouderdomspensioen, aangezien dat dan over een langere periode moet worden uitgekeerd.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving

Communicatie

In het boekjaar 2008 is veel aandacht besteed aan communicatie met de deelnemers. De in 2007 ontwikkelde en via de website beschikbaar gemaakte populaire versies van de pensioenreglementen, zijn geactualiseerd en aangepast met de kerncijfers voor 2008. Hiervan ontvangen nieuwe deelnemers via hun werkgever een exemplaar bij indiensttreding. Vanaf 1 januari 2008 ontvangt iedere nieuwe deelnemer een startbrief vanuit het Pensioenfonds, waarin op hoofdlijnen de van toepassing zijnde pensioenregeling wordt toegelicht. Aan de gepensioneerde deelnemers is in januari 2008 een brief gezonden, waarin de belangrijkste actualiteiten waren opgenomen. De actieve deelnemers (populatie CRH Pensioenfonds) ontvingen in mei 2008 een UPO naar de situatie per 1 januari 2008. De geleding actieve deelnemers, afkomstig uit Stichting Pensioenfonds Cementbouw, ontvingen hun Uniform Pensioenoverzicht in het 4^e kwartaal van 2008, nadat de integratie van de deelnemersadministratie was afgerond.

Pension Fund Governance

Pension Fund Governance betreft zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Deze omschrijving vormde het vertrekpunt voor de “Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur” die op 16 december 2005 door de STAR zijn uitgebracht. De principes bevatten naast een inleidend deel, 4 rubrieken:

1. Bestuur

Het gaat hierbij om zaken als samenstelling, transparantie, openheid, communicatie, deskundigheid en functioneren. Er dient daarom een interne klachten- en geschillenprocedure te komen en de statuten dienen aan te geven hoe slecht functionerende bestuursleden kunnen worden geschorst of ontslagen.

Vanaf begin 2007 is een geschillenprocedure van kracht, die per 31 december 2007 is gewijzigd in een klachten- en geschillenprocedure. In artikel 6 van de statuten is het ontslag van bestuursleden geregeld.

2. Verantwoording

Er dient een verantwoordingsorgaan gevormd te worden waarin deelnemers, gepensioneerden en werkgever participeren.

Het verantwoordingsorgaan is op 10 april 2008 geïnstalleerd en bestaat uit 8 leden, waarvan 6 leden namens de werknemers, 1 lid namens de werkgever en 1 lid namens de gepensioneerden. Iedere geleding is gerechtigd tot het uitbrengen van één stem, waarbij de 6 werknemersvertegenwoordigers gezamenlijk één stem uitbrengen.

3. Intern toezicht

Er dient een vorm van intern toezicht te worden gekozen uit de vier mogelijkheden die de principes bieden.

Het pensioenfonds heeft per 1 januari 2008 de constructie van een one-tier board, waarbij 2 bestuursleden –de voorzitter en secretaris- belast zijn met het beleid en de overige bestuursleden toezicht uitoefenen.

4. Rechtstreeks verzekerde regelingen

Ook deze vallen onder de reikwijdte van de principes met op de eigen situatie toegespitste bepalingen.

Bij Stichting CRH Pensioenfondsen zijn geen herverzekerde regelingen.

De principes zijn met ingang van 1 januari 2006 van kracht geworden. CRH Pensioenfondsen heeft de principes inmiddels volledig geïmplementeerd. De principes zijn per 1 januari 2007 wettelijk verankerd in de Pensioenwet (PW).

Medezeggenschapsconvenant

Het tweede medezeggenschapsconvenant, gesloten tussen de STAR en het CSO is gericht op bevordering van de medezeggenschap van gepensioneerden bij de uitvoering van pensioenregelingen. Binnen CRH Pensioenfondsen is de medezeggenschap geregeld middels vertegenwoordiging in het bestuur. Gepensioneerden kunnen zich uitspreken over de wijze waarop medezeggenschap voor gepensioneerden binnen het pensioenfonds vorm zal worden gegeven. Op 6 september 2007 is een referendum uitgeschreven onder de gepensioneerden, waarbij de keuze werd voorgelegd voor participatie middels een deelnemersraad dan wel middels vertegenwoordiging in het bestuur door de gepensioneerden. Ruim 80 procent van de respondenten sprak zijn voorkeur uit voor participatie in het bestuur. Het bestuur is reglementair niet gehouden om zich te conformeren aan de uitslag van het referendum, aangezien het aantal reacties minder dan 50% bedroeg. Het bestuur heeft evenwel besloten om de medezeggenschap blijvend vorm te geven middels vertegenwoordiging in het bestuur.

Nieuwe Pensioenwet (PW)

Per 1 januari 2007 vervangt de Pensioenwet de sinds 1954 daterende Pensioen- en Spaarfondsenwet. Belangrijke onderdelen van de nieuwe wet zijn:

- De pensioenovereenkomst tussen werknemer en werkgever, die de huidige pensioentoezegging vervangt.
- De uitvoeringsovereenkomst, die de huidige financieringsovereenkomst vervangt.
- De formulering van het toeslagbeleid.
- De procedures bij vermogenstekorten, dan wel -overschotten.
- De informatieverstrekking.
- De minimum toetredingsleeftijd die niet boven 21 jaar mag liggen.
- De zorgplicht in geval van beleggingsvrijheid bij deelnemers.
- De mogelijkheid tot afkoop van kleine pensioenen bij einde deelnemerschap (premierestitutie bij een deelname aan de pensioenregeling van minder dan één jaar is niet meer toegestaan.)
- Het FTK
- De wettelijke verankering van de principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Met ingang van 1 januari 2008 voldoet Stichting CRH Pensioenfondsen aan de in de Pensioenwet gestelde eisen.

Financiering van de pensioenregeling

Naast de invoering per 1 januari 2007 van een aan de VPL wetgeving aangepaste pensioenregeling, is ook de wijze waarop de toekomstige pensioenopbouw wordt gefinancierd, gewijzigd.

Vanaf 1 januari 2007 betaalt de werkgever een vaste premie aan het pensioenfonds. Samen met de vaste deelnemersbijdrage voert het pensioenfonds hiervoor de pensioenregeling uit. De werkgevers en de deelnemers dragen de afgesproken vaste premie af. De vaste premie is op 1 januari 2008 aangepast. Dit is gebeurd uit hoofde van de invoering van de nieuwe overlevingstafel (generatietafel), alsmede de premieharmonisatie bij de fusie.

De premie is zodanig vastgesteld dat, behoudens calamiteiten, het pensioenfonds de pensioenopbouw kan betalen, reserves opbouwt en indexatie kan nastreven. De reserves zijn mede bedoeld om financieel zwaar weer op te vangen. De vaste premie is de pensioentoezegging en bepaalt daarmee het uiteindelijke pensioen.

Financiële positie

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar.

	<u>Percentage</u>
Dekkingsgraad 1 januari 2008 o.g.v. Actuariële Principes Pensioenfonds	125,1
Premiebijdragen	2,1
Uitkeringen	0,8
Toeslagverlening	0,0
Wijziging rentetermijnstructuur	-/- 27,2
Beleggingsresultaat	-/- 13,7
Overige oorzaken	<u>3,1</u>
Dekkingsgraad 31 december 2008 o.g.v. FTK	<u>90,2</u>

De daling van de dekkingsgraad is voornamelijk het gevolg van de stijging van de voorzieningen als gevolg van het waarden van de technische voorzieningen op marktwaarde en het negatieve rendement in het boekjaar. De daling in de rentetermijnstructuur in 2008, heeft tot gevolg dat het saldo van de gediscoteerde voorzieningen ultimo 2008 hoger is dan het jaar ervoor.

Ultimo 2008 bedraagt de gemiddelde rente die volgt uit de rentetermijnstructuur behorende bij de looptijd van de verplichtingen circa 3,5% (2007 4,8%).

Het saldo van baten en lasten over de afgelopen twee jaar kan als volgt worden geanalyseerd:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	<u>€1.000</u>	<u>€1.000</u>
Premieresultaat	8.714	6.556
Interestresultaat	-/- 93.789	14.303
Overig resultaat	<u>2.728</u>	<u>-/- 18.040</u>
Totaal	<u>-/- 82.347</u>	<u>2.819</u>

Het bestuur stelt vast dat de actuele dekkingsgraad beneden de in de ABTN vastgelegde minimumgrens van 104,5% ligt. De vereiste dekkingsgraad zoals die voortvloeit uit de solvabiliteitsvoorschriften volgens de Pensioenwet bedraagt 112,3%. Ultimo 2008 is derhalve sprake van onderdekking.

Het fonds heeft in het beleidskader vastgelegd dat ruimte voor indexering bestaat wanneer de dekkingsgraad zich boven een bepaalde grens begeeft. Dit beleidskader maakt onderdeel uit van de Actuariële en bedrijfstechnische nota.

Feitelijke premie en kostendekkende premie

De feitelijke premie bedroeg in het verslag jaar €23.928. De kostendekkende premie kwam uit op € 17.908. Dit betekent dat er sprake was van een overschot van €6.020. De ontvangen premie heeft hiermee een positieve bijdrage geleverd.

Actuariële paragraaf

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden samengevat:

	2008	2007
	€1.000	€1.000
Premieresultaat		
Ontvangen premiebijdragen	23.928	22.206
Benodigde premie	<u>15.214</u>	<u>15.650</u>
	<u>8.714</u>	<u>6.556</u>
Interestresultaat		
Beleggingsresultaten	-/- 19.642	-/- 5.907
Rentetoevoeging voorziening pens.verplichtingen	-/- 10.399	-/- 8.771
Wijziging marktrente	<u>-/- 63.748</u>	<u>28.981</u>
	<u>-/- 93.789</u>	<u>14.303</u>
Overig resultaat		
Toeslagverlening	0	-/- 5.806
Resultaat op waardeoverdrachten	-/- 183	-/- 60
Resultaat op sterfte	380	750
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	898	-/- 599
Resultaat op kosten	-/- 132	96
Wijziging overlevingstafel	0	-/- 13.757
Overige	<u>1.765</u>	<u>1.336</u>
	<u>2.728</u>	<u>-/- 18.040</u>
Totaal saldo van baten en lasten	<u>-/- 82.347</u>	<u>2.819</u>

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Het FTK kent twee toetsingsgrenzen.

1. Het Minimaal Vereist Vermogen. Dit bedraagt 104,5% van de Voorziening Pensioenverplichtingen. Indien het fonds niet aan deze eis voldoet is er sprake van onderdekking. Het fonds dient deze situatie van onderdekking binnen een termijn van drie jaar op te lossen.

2. Het Vereist Vermogen

Het Vereist Vermogen dient zodanig te worden vastgesteld dat de kans dat het fonds binnen een jaar wordt geconfronteerd met een dusdanige daling van de dekkingsgraad dat het vermogen daalt tot onder de Voorziening Pensioenverplichtingen kleiner of gelijk is aan 2,5%. Hierbij is gebruik gemaakt van de door De Nederlandsche Bank ontwikkelde standaardtoets. Het vereist vermogen bedraagt per 31 december 2008 112,3%.

De dekkingsgraad van Stichting CRH Pensioenfonds bedroeg per 31 december 2008 90,2%. De solvabiliteit van het fonds voldoet daarmee niet aan de eisen die door het FTK worden gesteld.

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De waarmede actuaris beoordeelt de financiële positie per 31 december 2008 als onvoldoende vanwege een dekkingstekort.

Toekomstparagraaf

Statutair is bepaald dat het bestuur van CRH Pensioenfonds bestaat uit minimaal 6 en maximaal 10 bestuursleden. Bij de fusie is door samenvoeging van de besturen van beide fondsen een bestuursomvang van 10 leden ontstaan. Per 1 juli 2009 zullen één werkgeversvertegenwoordiger en twee werknemersvertegenwoordigers terugtreden, daarnaast heeft het bestuur besloten de vacature van één werkgeversvertegenwoordiger niet op te vullen. Hiermee komt het bestuur per 1 juli 2009 op het statutaire minimum van 6 leden, waarvan 4 bestuursleden functioneren als toezichthouders en 2 bestuursleden het dagelijks bestuur blijven vormen.

Het bestuur is van mening dat een voldoende krachtig bestuur ontstaat dat adequaat uitvoering kan geven aan het geformuleerde pensioenbeleid.

In 2009 heeft het bestuur zich vrijwillig onderworpen aan een deskundigheidstoets van het SPO. Het SPO is een toonaangevend opleidingsinstituut in de pensioenbranche. De toets bestrijkt een 7-tal deskundigheidsgebieden.

De deskundigheidsindex ligt op 62%; dit is de gemiddelde score van alle bestuursleden in de branche die inmiddels deze toets hebben uitgevoerd. De beoogde bestuurssamenstelling per 1 juli 2009 scoorde 66% en komt daarbij uit boven de deskundigheidsindex.

De belangrijkste doelstelling van het bestuur is het nakomen van de pensioentoezeggingen. De belangrijkste risico's die het fonds hierbij als gevolg van interne en/of externe omstandigheden loopt, staan beschreven in de risicoparagraaf op pagina 27 van dit verslag.

Vaststelling door het bestuur

Rijswijk, 16 juni 2009

Namens de werkgever:
P.J.M. Erkamp (voorzitter)

Namens de werknemers:
R.J.A. Gortzak (secretaris)

Verslag verantwoordingsorgaan Stichting CRH Pensioenfonds inzake boekjaar 2008

Overleg

Het verantwoordingsorgaan is op 10 april 2008 geïnstalleerd. In het kalenderjaar 2008 is het verantwoordingsorgaan in totaal viermaal bijeen geweest, waarvan drie keer in gezamenlijk overleg met het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur en de directie van het pensioenbureau hebben ons steeds uitgebreid geïnformeerd over de ontwikkeling van de financiële positie van het pensioenfonds, het ingediende herstelplan, de genomen besluiten, de toeslagverlening per 1 januari 2009 en de vooruitzichten.

Ook de inzet van de adviserend actuaire van Mercer wordt zeer gewaardeerd door het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan hecht er aan om in de toekomst ook periodiek overleg te hebben met het voltallig bestuur, teneinde ook een oordeel te kunnen vormen over het functioneren van de one tier board.

Informatie

Om het verantwoordingsorgaan in staat te stellen tot het geven van haar oordeel, is van het bestuur de navolgende informatie ontvangen:

- concept jaarverslag 2008, verkregen 25 mei 2009;
- concept jaarrekening 2008, verkregen 25 mei 2009;
- maandelijks performance-overzichten;
- besluitenlijsten van bestuursvergaderingen.

Financiële situatie

Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat de financiële positie van het pensioenfonds eind 2008 zorgelijk genoemd moet worden. Er is sprake van een dekkingstekort. Het pensioenfonds heeft conform de wettelijke vereisten voor 1 april 2009 een herstelplan ingediend bij De Nederlandse Bank (DNB). Dit plan ligt momenteel ter beoordeling bij de DNB.

Uitgevoerd beleid

Op basis van de verstrekte informatie is het verantwoordingsorgaan van mening dat het bestuur onder moeilijke omstandigheden juiste beslissingen heeft genomen. Niettemin adviseert het verantwoordingsorgaan een grondige evaluatie te houden over het afgelopen jaar, teneinde lering uit het verleden te trekken om bij nieuwe onverwachte situaties nog sneller en adequater te kunnen reageren.

Samenstelling bestuur

Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat de samenstelling van het bestuur geen evenredige afspiegeling is van de CRH-organisatie. CRH-distributie is oververtegenwoordigd. Ook na het inkrimpen van de bestuurssamenstelling per 1 juli 2009 blijft deze situatie van kracht.

Het verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur de samenstelling van het bestuur een goede afspiegeling van het deelnemersbestand te laten zijn, ter optimalisatie van:

- de herkenning in bestuurssamenstelling door de achterban;
- de acceptatie;
- de communicatie intern,

waarbij dit niet ten koste mag gaan van de slagvaardigheid en het deskundigheidsniveau van het bestuur.

Jaarverslag

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van het Jaarverslag over het boekjaar 2008. Na een toelichting hierop door de directie van het Pensioenbureau en de adviserend actuaris, zijn hierover geen opmerkingen.

Rijswijk, 16 juni 2009

N.A. van den Akker
Voorzitter

K.J. Heddes
Secretaris

Reactie van het Bestuur

Het bestuur is verheugd over de constructieve wijze waarop in het verstreken boekjaar overleg is gevoerd met het verantwoordingsorgaan.

Vanaf boekjaar 2009 zal naast het periodiek overleg tussen het verantwoordingsorgaan en het dagelijks bestuur, eveneens periodiek overleg worden ingepland met het voltallig bestuur.

Het bestuur merkt op dat een periodieke evaluatie met betrekking tot het gevoerde beleid al onderdeel uitmaakt van bestuursevaluatie zoals verankerd in de regels van Pensionfund Governance.

Het bestuur onderschrijft de opmerking inzake oververtegenwoordiging van CRH distributie binnen over de bestuurssamenstelling niet.

Het aantal actieve deelnemers in de distributiebedrijven omvat 58% van het totaal aantal actieve deelnemers. Van de zes bestuursleden per 1 juli 2009 zijn 3 bestuursleden (50%) afkomstig uit de distributie bedrijven.

Stichting CRH Pensioenfonds

1. Balans per 31 december 2008 (na voorgestelde bestemming saldo van baten en lasten)

	<i>toelichting</i>	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Activa			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	(5)	262.146	260.639
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	(6)	10.988	2.025
Vorderingen en overlopende activa	(7)	2.525	3.152
Overige activa	(8)	1.309	4.800
		<u>276.968</u>	<u>270.616</u>
Passiva			
Reserves	(9)	-/- 28.792	53.555
Technische voorzieningen	(11)	304.415	215.260
Voorzieningen voor risico deelnemers	(12)	0	13
Overige schulden en overlopende passiva	(13)	1.345	1.788
		<u>276.968</u>	<u>270.616</u>
Dekkingsgraad (in %)		90,2	125,1

Stichting CRH Pensioenfonds

2. Staat van baten en lasten over 2008

		2008	2007
		1.000	1.000
	<i>toelichting</i>	EUR	EUR
Baten			
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)	(14)	23.928	26.627
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(15)	-/- 19.642	-/- 5.761
Overige baten	(16)	1.408	601
		<u>5.694</u>	<u>21.467</u>
Lasten			
Pensioenopbouw		15.214	16.198
Indexering en overige toeslagen		0	5.618
Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen		10.325	8.839
Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitkeringen		-/- 6.289	-/- 6.139
Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten	(17)	-/- 1.151	-/- 1.372
Pensioenuitkeringen	(18)	6.097	5.509
Pensioenuitvoeringskosten	(19)	1.283	1.276
Wijziging marktrente	(20)	63.599	-/- 29.155
Overige wijzigingen voorziening pensioenverplichtingen	(21)	-/- 1.299	18.035
Wijziging overige technische voorzieningen	(22)	-/- 253	-/- 1.577
Wijziging herverzekeringsdeel technische voorzieningen	(23)	0	325
Saldo overdrachten van rechten	(24)	129	-/- 1.360
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen i.v.m. saldo overdrachten van rechten	(25)	54	1.415
Overige lasten	(26)	332	1.036
		<u>88.041</u>	<u>18.648</u>
Saldo van baten en lasten		<u>-/- 82.347</u>	<u>2.819</u>

Het saldo van baten en lasten is in mindering gebracht op de overige reserves.

Stichting CRH Pensioenfonds

3. Kasstroomoverzicht over 2008

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	25.337	27.598
Ontvangen waardeoverdrachten	2.328	3.043
Betaalde pensioenuitkeringen	-/- 7.171	-/- 6.436
Betaalde waardeoverdrachten	-/- 2.205	-/- 1.683
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	1.045	402
Betaalde premies herverzekering	-/- 34	-/- 23
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-/- 1.469	-/- 2.985
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	<u>17.831</u>	<u>19.916</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	157.680	262.564
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	9.496	7.074
Aankopen beleggingen	-/- 188.193	-/- 288.881
Betaalde kosten beleggingsbeheer	-/- 153	755
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	<u>-/- 21.170</u>	<u>-/- 18.488</u>
Andere mutaties	-/- 152	41
Netto kasstroom	<u>-/- 3.491</u>	<u>1.469</u>
Liquide middelen per 31 december	1.309	4.800
Liquide middelen per 1 januari	4.800	3.331
Mutatie liquide middelen	<u>-/- 3.491</u>	<u>1.469</u>

Stichting CRH Pensioenfonds

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Het doel van Stichting CRH Pensioenfonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Ook voorziet het fonds in voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

Fusie

Per 1 januari 2008 heeft een juridische fusie plaatsgevonden tussen Stichting CRH Pensioenfonds (verkrijgende partij) en Stichting Pensioenfonds Cementbouw (verdwijnde partij). De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2007 zijn hierop aangepast. In onderstaande tabel zijn de gevolgen van de fusie voor wat betreft de belangrijkste posten nader toegelicht

	Stichting CRH Pensioenfonds	Stichting Pensioenfonds Cementbouw	Totaal
Beleggingen	168.718	91.921	260.639
Technische voorzieningen	134.092	81.168	215.260
Eigen vermogen	39.814	13.741	53.555

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een collectieve beschikbare premieregeling. De werkgever stelt jaarlijks een vaste premie ter beschikking. Deze premie wordt aangewend voor de aanspraken op basis van het pensioenreglement, de voor de uitvoering noodzakelijke uitvoeringskosten en de aan te houden buffers. Alle actuariële- en beleggingsrisico's zijn voor rekening van de verzekerden van het fonds. Door betaling van genoemde premie voldoet de werkgever aan al haar verplichtingen. De werkgever kan niet aansprakelijk gesteld worden voor een tekort van het fonds. Evenmin kan de werkgever aanspraak maken op enig overschot van het fonds. Wanneer het fonds financieel ernstig tekort komt, is het mogelijk dat de jaarlijkse opbouw en/of de reeds opgebouwde aanspraken (tijdelijk) worden verlaagd.

Herverzekeringsbeleid

Het fonds heeft het nabestaanden- en wezenpensioen op risicobasis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij door middel van een stop-lossdekking. Het huidige contract is per 1 januari 2008 van kracht geworden.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het fonds past hierbij Richtlijn 610 voor de verslaglegging van pensioenfonds toe. Alle bedragen zijn vermeld in euro's.

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Activa en passiva, die in vreemde valuta luiden zijn omgerekend tegen de koers ultimo boekjaar.

Tenzij anders vermeld worden de baten en lasten verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Verwerking

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan er sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa verplichtingen samenhangende rentebaten en rente lasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Beleggingen

De beleggingen in vastrentende waarden en aandelen worden gewaardeerd op marktwaarde ultimo boekjaar.

Vorderingen en overlopende activa

Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht..

Overige activa

Hier worden de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft die onmiddellijk opeisbaar zijn.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste schatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met op de balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de markttrente. De voorziening pensioenverplichtingen heeft overwegend een langlopend karakter. De duration van de verplichtingen bedraagt ultimo 2008 19,8 jaar.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle op de balansdatum bestaande indexatiebesluiten zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Marktrente: gebaseerd op de rentetermijnstructuur zoals maandelijks gepubliceerd door DNB, rekening houdend met de geschatte looptijd van de uitkeringen;
- Overlevingstafels: AG prognosetafel 2005-2050 met 2 jaar leeftijdsterugstelling mannen en 1 jaar vrouwen;
- Onbepaalde partnersysteem;
- Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jonger is dan de verzekerde man en 3 ouder dan de verzekerde vrouw;
- Het (tijdelijk) nabestaandenpensioen is op risicobasis verzekerd. Er vindt geen opbouw plaats.
- Kostenopslag ter grootte van 2% van de netto premie in verband met toekomstige excassokosten en 1,25% van de pensioengrondslagsom ter dekking van de administratiekosten;
- Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers is ervan uitgegaan dat geen revalidatie zal plaatsvinden.

Toeslagverlening

De verhoging van de pensioenrechten wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten aan te passen. De toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. De toeslag bedraagt maximaal de stijging van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie, reeks alle huishoudens afgeleid, zoals vastgesteld door het CBS.

De pensioenrechten zijn per 1 januari 2008 met 1,5% verhoogd. Bovendien is per 31 december 2007 bij Stichting CRH Pensioenfonds een extra toeslag verleend van 1% terwijl per 1 januari 2007 een toeslag is toegekend van 1,3%. Bij Stichting Pensioenfonds Cementbouw bedroeg de toeslag per 1 januari 2007 1,25% en is per 31 december 2007 geen extra indexatie verleend. Er is geen recht op toekomstige indexaties. Het bestuur heeft in de vergadering van 28 januari 2009 besloten om per 1 januari 2009 geen toeslag te verlenen.

Beleggingsresultaten

Op het boekjaar betrekking hebbende interest- en dividendopbrengsten worden verantwoord onder de directe beleggingsopbrengsten. Resultaten uit hoofde van koersfluctuaties van beleggingen worden verantwoord onder de indirecte beleggingsopbrengsten.

Kosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit het saldo van transactiekosten en een ontvangen korting op de beheerskostenvergoeding die binnen de beleggingsfondsen is ingehouden.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De uitgestelde herverzekerde uitkeringen hebben betrekking op uitkeringen uit overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisicoherverzekeringscontracten.

Toelichting op de balans

5. Beleggingen voor risico pensioenfondsen

	Aandelen	Vastrentende waarden	Overige beleggingen	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand per 1 januari 2007	117.998	125.104	0	243.102
Aankopen	127.271	161.610	0	288.881
Verkopen	-/- 149.059	-/- 110.105	0	-/- 259.164
Herwaardering	-/- 2.438	-/- 9.742	0	-/-12.180
Stand per 31 december 2007	93.772	166.867	0	260.639
Aankopen	93.552	94.641	0	188.193
Verkopen	-/- 55.507	-/- 102.173	0	-/- 157.680
Herwaardering	-/- 47.267	16.380	1.881	-/- 29.006
Stand per 31 december 2008	84.550	175.715	1.881	262.146

In deze post zijn in het jaar 2008 de beleggingen voor risico van de deelnemers begrepen.

Het pensioenfonds belegt in aandelen en vastrentende waarden door middel van beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen en vastrentende waarden.

De marktwaarde van de beleggingsinstellingen waarin wordt belegd, wordt vastgesteld op basis van de marktwaarde van de basisfondsen waarin zij doorbeleggen. De marktwaarde van de basisfondsen (meest recente closing price, indien beschikbaar) van de onderliggende beleggingen plus een eventueel banksaldo en overlopende posten.

De volgende bedragen waren belegd in aandelen van de moedermaatschappij van de sponsor:

Ultimo 2007	96
Ultimo 2008	241

Overige beleggingen

Valuta termijntransacties

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Valutatermijncontracten Japanse Yen	258	0
Valutatermijncontracten US Dollar	1.623	0
Stand ultimo boekjaar	1.881	0

6. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand begin boekjaar	2.025	2.350
Mutatie herverzekeringsdeel	8.963	-/- 325
Stand ultimo boekjaar	<u>10.988</u>	<u>2.025</u>

Deze post heeft voor €9.018 betrekking op aanspraken vanuit de voormalige pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Amstelland die bij Aegon is ondergebracht. Deze post werd in Stichting Pensioenfonds Cementbouw niet separaat op de balans opgenomen.

7. Vorderingen en overlopende activa

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Lopende intrest	17	6
Zwitserleven, rekening courant	1.259	1.056
Aanvullingsfonds Cementbouw	824	31
Te vorderen premies werkgevers	241	1.829
Te vorderen beheer en transitie fee ING	106	96
Te vorderen waardeoverdrachten	8	48
Dividendbelasting	0	5
Overige	70	81
Stand ultimo boekjaar	<u>2.525</u>	<u>3.152</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

8. Overige activa

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Liquide middelen ultimo boekjaar	<u>1.309</u>	<u>4.800</u>

Onder de liquide middelen zijn opgenomen de tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn.

9. Reserves

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand ultimo vorig boekjaar	53.555	50.736
Bestemming resultaat boekjaar	-/- 82.347	2.819
Stand ultimo boekjaar	<u>-/- 28.792</u>	<u>53.555</u>

10. Solvabiliteit

	2008	2007
Minimaal vereist eigen vermogen	104,5%	105%
Vereist eigen vermogen	112,3%	118,1%
Dekkingsgraad ultimo boekjaar	90,2%	125,1%

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als dekkingstekort. Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van een standaard model.

De dekkingsgraad wordt bepaald als het vermogen van het fonds gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen.

Herstelplan

Per 30 maart 2008 is het fonds in een situatie van reservetekort beland. Op 20 oktober heeft het fonds een lange termijn herstelplan ingediend bij DNB. In dit plan werd geconcludeerd dat de dekkingsgraad berekend op marktwaarde zich ruim binnen de gestelde termijn van 15 jaar ontwikkelt tot het niveau van het Vereist Vermogen.

Op 19 november 2008 heeft het fonds aan DNB gemeld dat er ultimo oktober 2008 sprake is van een dekkingstekort. Op grond hiervan heeft het fonds op 31 maart 2009 een gecombineerd herstelplan voor de korte en lange termijn ingediend.

11. Technische voorzieningen

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	290.312	209.859
Voorziening pensioenverplichtingen herverzekering	10.988	2.047
Overige technische voorzieningen	3.115	3.354
Stand ultimo boekjaar	<u>304.415</u>	<u>215.260</u>

Per 1 januari 2008 is Stichting CRH Pensioenfonds gefuseerd met Stichting Pensioenfonds Cementbouw. Het totaal van de technische voorzieningen per 31 december 2007 bedroeg voor deze fondsen afzonderlijk:

Technische voorzieningen per 31-12-2007	<u>1.000 EUR</u>
Stichting CRH Pensioenfonds	134.092
Stichting Pensioenfonds Cementbouw	<u>81.168</u>
Totaal	<u><u>215.260</u></u>

Het mutatieoverzicht van de voorziening pensioenverplichtingen eigen beheer is als volgt:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand per 1 januari	209.859	194.671
Cumulatief effect wijziging marktrente	63.599	-/- 28.981
Pensioenopbouw	15.214	14.934
Indexering en overige toeslagen	0	5.614
Rentetoevoeging	10.325	8.771
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-/- 6.289	-/- 6.080
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-/- 1.151	-/- 107
Wijziging actuariële uitgangspunten	0	15.620
Saldo van overgenomen en overgedragen pensioenverplichtingen	54	1.420
Overige mutaties	-/- 1.299	3.997
Stand per 31 december	<u><u>290.312</u></u>	<u><u>209.859</u></u>

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld.

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
Actieve deelnemers	154.538	110.333
Pensioengerechtigden	73.975	55.518
Gewezen deelnemers	61.799	44.008
Netto pensioenverplichtingen	<u><u>290.312</u></u>	<u><u>209.859</u></u>

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand. Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Overige technische voorzieningen

Voorziening Invaliditeitspensioen

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand 1 januari	1.338	2.779
Mutatie boekjaar	-/- 29	-/- 1.441
Stand 31 december	1.309	1.338

Deze voorziening omvat de contante waarde van de ingegane WAO-hiaatpensioenen. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

IBNR Arbeidsongeschiktheid

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand 1 januari	2.017	0
Mutatie boekjaar	-/- 211	2.017
Stand 31 december	1.806	2.017

Deze voorziening heeft betrekking op schadegevallen als gevolg van arbeidsongeschiktheid die al wel is opgetreden maar nog niet bij het fonds is gemeld omdat gedurende de eerste twee jaar zieke werknemers door de werkgever worden doorbetaald. De omvang van de niet gemelde schade is geraamd op twee maal de jaarpremie voor voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

12. Voorziening voor risico deelnemers

	2008	2007
	1.000 EUR	1.000 EUR
Stand 1 januari	13	13
Mutatie boekjaar	-/- 13	0
Stand 31 december	0	13

Deze voorziening betreft het pensioenspaarsaldo van de excedentregeling die deel uitmaakte van de pensioenregeling die per 31 december 2003 is beëindigd. Eén deelnemer heeft destijds gekozen voor het aanhouden van het pensioenspaarsaldo. Deze deelnemer heeft in het boekjaar waardeoverdracht gepleegd.

13. Overige schulden en overlopende passiva

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
Verschuldigd aan depot bij Aegon	324	324
Schulden aan werkgevers	431	661
Te betalen loonheffing	212	234
Te betalen advies- en administratiekosten	288	474
Overige te betalen posten	90	95
Stand ultimo boekjaar	<u>1.345</u>	<u>1.788</u>

De overige schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.

RISICOBEBEER

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. Door de toezichhouder worden eisen gesteld aan de omvang van het Vereiste Vermogen. Het Vereist Vermogen wordt zodanig vastgesteld dat met de wettelijke zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het fonds binnen één jaar beschikt over minder middelen dan de hoogte van de technische voorzieningen voor de pensioenverplichtingen.

Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de toeslag moet beperken of in het geheel geen toeslag kan verlenen. Als deze maatregel niet toereikend is kan het bestuur er toe over gaan om de opbouw van de toekomstige pensioenaanspraken te verlagen. Wanneer ook dat niet afdoende is, kan het bestuur van het fonds genoodzaakt zijn om de reeds opgebouwde pensioenaanspraken te verminderen.

De dekkingsgraad van het fonds daalde in het afgelopen boekjaar van 125,1% op 1 januari tot 90,2% op 31 december 2008.

Vereist vermogen

Zoals hiervoor genoemd dient het fonds op grond van de pensioenwet te beschikken over een Vereist Vermogen. Hierbij wordt voor een zestal risicofactoren het effect gemeten van een onmiddellijke verandering op het vermogen.

1. Renterisico (S1)

Bij de bepaling van het renterisico wordt uitgegaan van de meest ongunstige wijziging van de rentetermijnstructuur (c.q. een daling van de rente) volgens een vastgestelde tabel. Een daling van de rente leidt tot een verhoging van de voorziening en tot een waardestijging van de vastrentende waarden. Het saldo van deze twee effecten vormen samen het renterisico.

2. Zakelijke waarden risico (S2)

Het effect van een daling van de zakelijke waarden aan de hand van een daling van de benchmark voor aandelen met 25% voor beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde markten, met 35% voor emerging markets en met 30% voor private equity, en een daling van de benchmark voor direct onroerend goed met 15% en indirect onroerend goed met 25%. Tussen de hier onderscheiden risico's wordt een correlatie van 0,75 gehanteerd.

3. Valutarisico (S3)

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

4. Commodities (S4)

Het effect van een afwijking van de benchmark voor commodities met 30%.

5. Kredietrisico (S5)

Het kredietrisico wordt bepaald aan de hand van een daling van de gewogen gemiddelde rentemarge voor het kredietrisico van het fonds met 40%.

6. Verzekeringstechnisch risico (S6)

De verzekeringstechnische risico's betreffen drie risicofactoren die verband houden met sterfte. Het procesrisico, de sterfteonzekerheid (TSO) en negatieve stochastische afwijkingen (NSA). Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De risicofactoren TSO en NSA houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

De effecten van de factoren S1 tot en met S6 leiden tot onderstaande opstelling van het Vereist Vermogen per 31 december 2008.

Risico's	Bedrag bij huidige Beleggingsmix (€1.000)	Bedrag bij strategische Beleggingsmix (€1.000)
	1.000 EUR	1.000 EUR
S1 Renterisico	12.158	7.913
S2 Risico zakelijke waarden	25.750	28.932
S3 Valutarisico	5.413	0
S4 Grondstoffenrisico	0	0
S5 Kredietrisico	4.756	4.461
S6 Verzekeringstechnisch risico	11.309	11.309
Vereist vermogen	36.108	35.726
VPV ultimo 2008	293.427	293.427
Percentage	12,3%	12,2%

Het maximum van beide uitkomsten is 36.108 oftewel 12,3% van de voorziening pensioenverplichtingen. De werkelijke dekkingsgraad bedraagt per 31 december 2008 90,2% zodat er sprake is van een dekkingstekort.

Het solvabiliteitsrisico van het fonds kan als volgt worden onderverdeeld.
Mismatchrisico, beleggingsrisico, verplichtingenrisico en overige risico's.

Mismatchrisico

Het nominale rentemismatchrisico in de balans van het pensioenfonds betreft het verschil in rentegevoeligheid van de beleggingsportefeuille enerzijds en de rentegevoeligheid van de verplichtingen anderzijds. De rentegevoeligheid kan worden gemeten aan de hand van de modified duration. Dit is de met de contante waarde van rente en aflossing gewogen gemiddelde looptijd in jaren. Als de marktrente (rentetermijnstructuur) met één procentpunt stijgt, daalt de waarde ongeveer met de modified duration als percentage.

De modified duration van de obligatieportefeuille en de pensioenverplichtingen is als volgt (in jaren):

	2008	2007
Vastrentende waarden	25,4	15,0
Pensioenverplichtingen	19,8	17,1

Strategisch beleid van het fonds is de duration van de obligatieportefeuille te matchen met de duration van de verplichtingen. Om het renterisico te beperken heeft het bestuur van het fonds in november 2008 besloten om de duration van de vastrentende beleggingen verder te verhogen.

Inflatierisico

Het inflatierisico in de balans van het pensioenfonds is het verschil in gevoeligheid voor de inflatie tussen de beleggingsportefeuille enerzijds en de verplichtingen anderzijds. Het pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenrechten jaarlijks te indexeren op basis de consumentenprijsindex. Hieraan kunnen overigens geen rechten worden ontleend. Hierdoor is het pensioenfonds gevoelig voor toename van de inflatie. Door een deel van het vermogen te beleggen in zakelijke waarden wordt het inflatierisico verminderd.

Belangrijkste beleggingsrisico's

Het aandelenrisico betreft voornamelijk het prijsrisico dat wordt gelopen op de beleggingen in de verschillende aandelenmarkten. Door een goede spreiding aan te brengen binnen de aandelenportefeuille, wordt het risico van koersdalingen beperkt.

Het actief beleggingsrisico ontstaat doordat van de benchmark wordt afgeweken door het voeren van tactisch assetallocatiebeleid (het op korte termijn onder- of overwegen van verschillende beleggingscategorieën) en het actieve beleid van de externe vermogensbeheerder. Het doel hiervan is om het beter te doen dan de benchmark.

Het valutarisico betreft de koersverschillen van buitenlandse valuta ten opzichte van de euro. Het valutarisico van beleggingen in Amerikaanse dollars en Japanse Yen is ultimo 2008 voor 50% afgedekt. Van de beleggingen ultimo 2008 luidt omgerekend €43.472 duizend in een andere valuta dan de euro.

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij zijn betalingsverplichting niet nakomt. Bij de beleggingen in obligaties wordt dit beheerst door middel van maximering van de beleggingen per kredietklasse en land.

Belangrijkste verplichtingenrisico's

Het indexatierisico betreft het risico dat de beleggingsopbrengsten en de financiële positie niet toereikend zijn om de reglementair beoogde indexatie te kunnen toekennen.

Het langlevensrisico betreft het risico dat de actuariële assumpties met betrekking tot de overlevingskansen niet overeenstemmen met de werkelijkheid. Resultaten kunnen bijvoorbeeld ontstaan indien deelnemers met een ingegaan pensioen langer leven dan waarmee bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen en de premie is rekening gehouden. Dit risico is ondervangen door de voorziening pensioenverplichtingen te waarderen op grond van de AG prognosetafel 2005-2050.

Het actuariële risico betreft de risico's in verband met overlijden en arbeidsongeschiktheid. Hiervoor heeft het fonds een herverzekeringsovereenkomst gesloten met een stop-lossdekking. Deze overeenkomst is per 1 januari 2008 van kracht geworden.

Overige risico's

Het operationeel risico is het risico ten gevolge van niet afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Onder deze definitie vallen operationele gebeurtenissen zoals IT problemen, tekortkomingen van de organisatiestructuur of interne controle, menselijke fouten, bijvoorbeeld de onjuiste afwikkeling van transacties, verkeerde verwerking van gegevens, fraude en externe bedreigingen. Dergelijke risico's worden beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties waaraan het pensioenfonds activiteiten heeft uitbesteed op gebieden zoals administratieve organisatie en interne controle, calamiteitenplannen en uitwijkvoorziening, kwaliteit van geautomatiseerde systemen, gedragscodes en dergelijke.

Het systeemrisico is het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar anders dan door de vorming van buffers.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

14. Premiebijdragen (van werkgever en werknemers)

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
• Premie ten laste van de werkgever	18.952	21.110
• Premie ten laste van de werknemer	4.976	5.517
	<u>23.928</u>	<u>26.627</u>

De kostendekkende premie en de feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet kunnen als volgt worden weergegeven:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
Feitelijke premie	23.928	26.627
Kostendekkende premie	17.908	24.514

15 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

2008

	Directe Beleggings- opbrengsten	Indirecte Beleggings- opbrengsten	Kosten van Vermogens- Beheer	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Aandelen	2.413	-/- 47.267	54	-/- 44.908
Vastrentende waarden	6.918	16.380	99	23.199
Valutareresultaten		1.881		1.881
Overige beleggingen	186			186
Totaal	<u>9.517</u>	<u>-/- 29.006</u>	<u>153</u>	<u>-/- 19.642</u>

2007

	Directe Beleggings- Opbrengsten	Indirecte Beleggings- opbrengsten	Kosten van Vermogens- Beheer	Totaal
	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR	1.000 EUR
Aandelen	2.045	-/- 2.438	91	-/- 484
Vastrentende waarden	4.774	-/- 9.742	169	-/- 5.137
Overige beleggingen	-/- 140			-/- 140
Totaal	<u>6.679</u>	<u>-/- 12.180</u>	<u>260</u>	<u>-/- 5.761</u>

Kosten van vermogensbeheer	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Transactiekosten	355	321
Korting beheervergoeding	202	61
Saldo	153	260

16. Overige baten

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Winsttaandeel herverzekeringscontract	1.248	0
Ontvangen FVP-bijdragen	138	183
Diversen	22	418
	1.408	601

17. Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten

Deze post heeft betrekking op de vrijval voor administratie- en excassokosten.

18. Pensioenuitkeringen

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Ouderdomspensioen	4.737	4.253
Nabestaandenpensioen	1.327	1.151
Wezenpensioen	33	61
Overige uitkeringen	0	44
	6.097	5.509

19. Pensioenuitvoeringskosten

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Pensioenbureau	435	446
Kosten pensioenadministratiepakket	152	30
Kosten extern administratiekantoor	0	229
Advies- en actuariskosten	562	388
Kosten accountant	51	76
Kosten juridisch adviseur	7	18
Kosten toezichhouders	24	25
Kosten beleggingsadviseur	28	0
Diversen	24	64
	1.283	1.276

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

De accountantskosten, zoals hierboven opgenomen als onderdeel van de pensioenuitvoeringskosten, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Controle van de jaarrekening	51	76
	<u>51</u>	<u>76</u>

20. Wijziging marktrente

De voorziening pensioenverplichting voor de wijziging van de marktrente is 290,3 minus 63,5 is 226,7 mln. In boekjaar 2008 is de gemiddelde interne rentevoet voor de bepaling van de voorziening ultimo 2008 ongeveer met 1,4% gedaald. Uitgaande van een duration van de verplichtingen van circa 20 is het effect op de technische voorziening ongeveer $1,4\% * 20 * 226,7$ is 63,5 mln.

21. Overige wijzigingen voorziening pensioenverplichtingen

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Resultaat bij omzetting ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen	-/- 918	
Overgang op nieuwe AG prognosetafel 2005-2050		15.716
Inkoop i.v.m. gelijkwaardigheid BPF Detailhandel		3.349
Vrijval voorziening langlevensrisico		-/- 859
Diversen	-/- 381	-/- 171
	<u>-/- 1.299</u>	<u>18.035</u>

22. Wijziging overige technische voorzieningen

	2008 1.000 EUR	2007 1.000 EUR
Voorziening Invaliditeitspensioen	-/- 29	-/- 1.441
Voorziening Arbeidsongeschiktheid IBNR	-/- 211	2.017
Voorziening Invoering nieuwe overlevingstafel		-/- 1.004
Voorziening garantie detailhandel		-/- 1.000
Overige wijzigingen	-/- 13	-/- 149
	<u>-/- 253</u>	<u>-/- 1.577</u>

23. Wijziging herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Deze post betreft de mutatie in de post herverzekeringsdeel technische voorzieningen in het boekjaar. De post herverzekeringsdeel technische voorzieningen heeft nagenoeg geheel betrekking op het contract met Aegon. Bij Stichting Pensioenfonds Cementbouw werd deze post echter niet separaat op de balans opgenomen maar gesaldeerd in de Voorziening Pensioenverplichtingen. Het was derhalve niet mogelijk het resultaat op herverzekering afzonderlijk te berekenen. In de ontwikkeling van de Voorziening Pensioenverplichtingen zijn derhalve uitsluitend de resultaten voor wat betreft het eigen beheer stuk opgenomen. De post wijziging herverzekeringsdeel technische voorzieningen bedroeg in het verslagjaar derhalve nihil. : (2007 afname 325).

24. Saldo overdracht van rechten

Deze post betreft het saldo van uitgaande en inkomende waardeoverdrachten.

25. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen i.v.m. saldo overdracht van rechten

Deze post betreft de mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen in verband met de inkomende en uitgaande waardeoverdrachten.

26. Overige lasten

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	1.000 EUR	1.000 EUR
Afkopen	78	763
WAO-hiaat	137	164
WAO-excedent	83	93
Premie herverzekering	34	10
Overig	0	6
	<u>332</u>	<u>1.036</u>

27. Aantal personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn bij CRH Nederland. De hieraan verbonden kosten zijn door CRH Nederland aan het fonds doorbelast.

28. Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging voor de bestuurders bedraagt 2 (2007: 1).

29. Verbonden partijen

(a) Identiteit van verbonden partijen

Door het fonds worden de aangesloten werkgevers, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders tot de zogenaamde 'verbonden partijen' gerekend.

(b) Transacties met bestuurders

Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

(c) Overige transacties met verbonden partijen

Verwezen wordt naar de uitvoeringsovereenkomst tussen fonds en werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling.

30. Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

31. Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum.

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voor gedaan die van invloed zijn op de financiële positie van Stichting CRH Pensioenfonds.

Resultaatbestemming

In de statuten van Stichting CRH Pensioenfonds is geen expliciete regeling opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Voorgesteld wordt het resultaat over het jaar 2008 ad -/- 82.347 ten laste brengen van de overige reserves. Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

Rijswijk, 16 juni 2009

P.J.M. Erkamp (voorzitter)

R.J.A. Gortzak (secretaris)